

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKÓW OBCYCH W KLASACH: 4 – 6 SZKOŁY PODSTAWOWEJ ORAZ 1 - 3 GIMNAZJUM

W ZESPOLE SZKÓŁ PUBLICZNYCH W ŁASINIE

1. Wstęp

1.1. Przedmiotowy System Oceniania (**PSO**) języków obcych ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia. Jest on zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (**WSO**) Zespołu Szkół Publicznych w Łasinie.

1.2. **PSO** języków obcych zawiera:

- formy oceniania postępów ucznia,
- formy pracy ucznia na zajęciach szkolnych i poza szkołą,
- skalę oceniania,
- kryteria oceniania obejmujące zakres umiejętności ucznia na poszczególne oceny częściowe,
- tryb poprawiania ocen,
- ustalenia dotyczące braku przygotowania ucznia do zajęć edukacyjnych,
- szczególne kwestie dotyczące oceniania i ocen.

2. Formy oceniania postępów ucznia

Ocenianie postępów uczniów jest dokonywane systematycznie i przyjmuje następujące formy:

2.1. sprawdziany (prace klasowe) obejmujące materiał gramatyczno-leksykalno-komunikacyjny z działów tematycznych lub ich części; sprawdziany są zapowiadane i zapisane w dzienniku lekcyjnym z dwutygodniowym wyprzedzeniem; uczniowie są informowani o rodzaju i zakresie sprawdzanych umiejętności; w przypadku nieobecności ucznia ma on obowiązek zaliczyć sprawdzian w ciągu dwóch tygodni od momentu powrotu do szkoły; uczeń winien poznać wyniki sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od daty jego pisania,

- 2.2. **krótkie formy pisemne (kartkówki)** obejmujące materiał z dwóch ostatnich zajęć edukacyjnych; głównym celem kartkówki jest sprawdzenie opanowania materiału leksykalnego (słownictwa),
- 2.3. **testy** obejmujące materiał gramatyczno-leksykalno-komunikacyjny oraz sprawdzające trzy umiejętności uczniów (słuchanie, czytanie, pisanie) z danego działu tematycznego lub z kilku takich działów (np. test ewaluacyjny – sprawdzający wiedzę i zakres umiejętności ucznia na koniec semestru),
- 2.4. **odpowiedzi ustne** obejmujące materiał z dwóch ostatnich zajęć edukacyjnych; celem odpowiedzi ustnych jest sprawdzenie opanowania materiału leksykalnego (słownictwa) lub poziomu umiejętności komunikacyjnych ucznia (tzn. reagowania na pytania nauczyciela: udzielania odpowiedzi, stawiania pytań, uzyskiwania i udzielania informacji, relacjonowania, negocjowania); odpowiedzi ustne mają formę krótkich dialogów sytuacyjnych pomiędzy uczniem, a nauczycielem lub dłuższej wypowiedzi ucznia,
- 2.5. **prace pisemne** na zadany przez nauczyciela temat; uczeń ma tydzień czasu na napisanie pracy,
- 2.6. **dyktanda** mające na celu sprawdzenie rozumienia tekstu słuchanego czytanego przez nauczyciela oraz jego prawidłowego zapisu,
- 2.7. **testy sprawdzające** umiejętności rozumienia ze słuchu oraz tekstu czytanego przeprowadzane głównie w klasach gimnazjum przystępujących do egzaminu gimnazjalnego,
- 2.8. **graficzne prace domowe (projekty)** to prace przygotowane metodą projektów zarówno indywidualnych jak i grupowo poza szkołą; uczniowie mają z reguły ok. 4 tygodni na przygotowanie takiego projektu;
- 2.9. **aktywność** ucznia jest oceniana po każdym semestrze; za każde dobrowolne zgłoszenie się ucznia w trakcie zajęć, zaangażowanie w realizację zadań nauczyciel nagradza ucznia plusem; za każde 5 zdobytych plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

3. Formy pracy ucznia na zajęciach szkolnych i poza szkołą

- praca indywidualna
- praca w parach
- praca w grupach

4. Skala oceniania

W przypadku sprawdzianów (prac klasowych), krótkich form pisemnych (kartkówki), testów oraz testów sprawdzających umiejętności rozumienia ze słuchu oraz tekstu czytanego obowiązuje sześciostopniowa skala oceniania zgodna z WSO szkoły:

98-100%	celujący
85-97%	bardzo dobry
70-84%	dobry
55-69%	dostateczny
40-54%	dopuszczający

- Taka sama skala oceniania obowiązuje w przypadku odpowiedzi ustnej z materiału leksykalnego przy czym brana jest pod uwagę wymowa poszczególnych słów, a nie ich pisownia. W przypadku dłuższych wypowiedzi ustnych kładzie się większy nacisk na płynność wypowiedzi i poprawność wymowy aniżeli na poprawność gramatyczną.
- W przypadku oceny prac pisemnych (wypracowań) brana jest pod uwagę poprawność językowa, bogactwo językowe, treść oraz forma.
- W przypadku oceny graficznych prac domowych (projektów) brana jest pod uwagę pomysłowość, kreatywność oraz estetyka pracy. Mniejszą uwagę zwraca się na poprawność gramatyczną.

Dodatkowe zadania na ocenę bardzo dobry i celujący:

Ocena **bardzo dobry**:

- Udział w konkursach związanych z językiem obcym.
- Czytanie artykułów z czasopism obcojęzycznych dostępnych w bibliotece lub innych.

Ocena **celujący**:

- Udział i osiągnięcie dobrych wyników w konkursach związanych z językiem obcym.
- Czytanie artykułów z czasopism obcojęzycznych dostępnych w bibliotece lub innych.
- Czytanie lektur w języku obcym

5. Kryteria oceniania obejmujące umiejętności ucznia (standardy) na poszczególne oceny cząstkowe

W każdym semestrze uczeń uzyskuje też oceny cząstkowe za poszczególne umiejętności: **mówienie, czytanie, słuchanie i pisanie**. Ocenianie ucznia przyjmuje powyżej wymienione formy. Na podstawie ocen cząstkowych nauczyciel wystawia oceny śródroczne i roczne. Nauczyciel stosuje następujące kryteria:

5.1. Gramatyka i słownictwo

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- bezbłędnie operuje wszystkimi strukturami gramatycznymi,
- stosuje różnorodność struktur wykraczających poza program oraz posiada dużą swobodę w doborze słownictwa,
- używa bogatego słownictwa o charakterze bardziej złożonym, abstrakcyjnym, wykraczającym poza program,
- operuje synonimami.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi poprawnie operować wszystkimi strukturami gramatycznymi,
- bez trudu buduje spójne zdania,
- stosuje szeroki zakres słownictwa, odpowiedni do zadania,
- poprawnie używa obowiązujących elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym, abstrakcyjnym.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi operować wszystkimi strukturami gramatycznymi (dopuszczalne są drobne i nieliczne błędy),
- potrafi budować logiczne zdania,
- używa szerokiego zakresu słownictwa (dopuszczalne są drobne błędy leksykalne).

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi operować podstawowymi strukturami gramatycznymi,

- potrafi budować proste zdania, popełniając błędy nie zakłócające rozumienia, używa prostego słownictwa.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi poprawnie operować niewielką ilością struktur gramatycznych,
- potrafi budować zdania, ale przeważnie niespójne,
- dysponuje ubogim zakresem słownictwa.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych struktur gramatycznych,
- nie opanował podstawowego słownictwa,
- nie potrafi budować prostych zdań.

5.2. Mówienie

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi płynnie i swobodnie wypowiadać się, stosując bogatą leksykę i różnorodność struktur wykraczających poza program,
- bezbłędnie, spontanicznie i naturalnie reaguje w sytuacjach dnia codziennego,
- naśladuje autentyczną wymowę i intonację,
- prezentuje pełną poprawność językową.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi płynnie i swobodnie wypowiadać się,
- prezentuje całkowitą poprawność językową (wymowa, intonacja, struktury gramatyczne i leksykalne),
- potrafi w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie,
- dysponuje dużym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi mówić spójnie z lekkim wahaniem,
- posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając nieliczne błędy, nie zakłócające możliwości porozumienia się,

- potrafi w naturalny sposób włączyć się do rozmowy, popełniając nieliczne błędy, poprawnie posługując się podstawowym słownictwem.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się prostym słownictwem, mało urozmaiconym, ma problemy z doбором właściwych słów i z poprawnym użyciem struktur gramatycznych,
- popełnia błędy w wymowie i akcentowaniu, utrudniające zrozumienie wypowiedzi,
- czasami potrafi zabierać głos w rozmowie.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie,
- posługuje się ubogim słownictwem, popełnia wiele zauważalnych błędów w wymowie i akcentowaniu,
- potrafi porozumiewać się w ograniczonym zakresie.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się w sposób niezrozumiały lub całkowicie nie na temat,
- udziela błędnych odpowiedzi na pytania rozmówcy lub w ogóle nie odpowiada.
- Opanował wymowę i intonację w sposób znacząco utrudniający zrozumienie.

5.3. Pisanie

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- pisze spójnie, logicznie stosując różnorodność myśli i argumentów,
- potrafi prawidłowo posługiwać się idiomami, cytatami i związkami frazeologicznymi,
- stosuje konstrukcje i struktury charakterystyczne dla danego języka, wykraczające poza program,
- potrafi stosować różnorodne wypowiedzi pisemne np. list lub charakterystyka.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi popisać się dłuższą wypowiedzią, zawierającą różnego rodzaju zdania złożone: przydawkowe, celowe, warunkowe, itp.
- potrafi w spójny sposób zorganizować tekst i omówić temat,
- buduje tekst według zasady: wstęp, rozwinięcie i zakończenie,
- pisze teksty o odpowiedniej długości,
- używa prawidłowej pisowni i interpunkcji.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi pisać teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne, zawierające pełne zdania, ale o prostej strukturze i słownictwie,
- zawiera w zadaniu pisemnym wszystkie istotne punkty, choć nie zawsze wyczerpuje temat,
- nie ma większych kłopotów z prawidłową pisownią i interpunkcją.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- próbuje w zadaniu uwzględnić większość istotnych punktów, posługując się mało urozmaiconym słownictwem i bardzo prostymi strukturami gramatycznymi,
- popełnia błędy leksykalno-gramatyczne w nieznacznym stopniu zakłócające rozumienie i odczytanie intencji piszącego,
- stosuje liczne powtórzenia leksykalne.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- ma trudności z napisaniem zadania zawierającego pełne zdania,
- tekst bywa spójny, ale brak mu organizacji,
- stosuje ubogie struktury i ma duże braki w słownictwie,
- w zadaniu pisemnym zawiera tylko niektóre istotne punkty,
- używa w większości nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- pisze nie na temat lub zawarte w tekście błędy uniemożliwiają zrozumienie tekstu,
- tworzy wypowiedź pozbawioną spójności i logiki.

5.4. Słuchanie

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi zrozumieć sens nagrania i tekstu pisanego o wyższym stopniu trudności, zawierającego elementy słownictwa fachowego,
- posiada wybitne wyczucie języka,
- samodzielnie potrafi doskonalić swój warsztat, korzystając z prasy, radia, telewizji oraz lektur.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- z łatwością rozumie sens różnorodnych tekstów i rozmów,
- potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,
- z kontekstu potrafi domyślić się znaczenia nieznanymi słów,
- potrafi bezbłędnie rozpoznać intencje mówiącego.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,
- potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji,
- potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,
- zwykle potrafi rozpoznać intencje mówiącego.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- zazwyczaj potrafi zrozumieć ogólny sens prostych tekstów i rozmów,
- potrafi zdobyć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,
- czasem potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- fragmentarycznie rozumie ogólny sens prostych tekstów i rozmów,
- potrafi zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,

- potrafi wydobyć niewielką ilość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,
- rzadko potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego,
- zazwyczaj potrafi wykonać zadania, gdy otrzyma dodatkowe wskazówki.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- próbuje prawidłowo określić ogólny sens wysłuchanej wypowiedzi, ale mu się to nie udaje, ponieważ wyodrębnia tylko pewne informacje, niekoniecznie istotne, których nie potrafi połączyć ze sobą lub w ogóle nie rozumie wypowiedzi.

5.5. Czytanie

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- Płynnie czyta oryginalny tekst zamieszczony w podręczniku na poziomie wyższym niż wykorzystany na lekcji,
- Bez błędnie rozwiązuje zadania typu: prawda/fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór, po przeczytaniu tekstu.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- Dzięki dążeniu do zrozumienia sensu komunikatu, śledzi jego fabułę, potrafi ustalić logiczną całość jak i prawidłowo wyodrębnia różnorodne, żądane informacje, a także określa myśl przewodnią danego tekstu,
- Potrafi w szybkim tempie zapoznać się i zrozumieć różnorodne komunikaty przedstawione w formie pisemnej,
- Potrafi prawidłowo wyodrębnić informacje i fakty główne spośród drugorzędnych,
- Potrafi przetworzyć materiał informacyjny czytanego komunikatu dokonując uogólnień na poziomie całego tekstu, a także uogólniając główne idee w niezawarte,
- Potrafi zinterpretować komunikat argumentując swoje stwierdzenia faktami zaczerpniętymi z treści czytanego tekstu bądź też analizy jego formy lub języka.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- Dzięki dążeniu do zrozumienia sensu komunikatu, śledzi jego fabułę, potrafi ustalić logiczną ciągłość jak i prawidłowo wyodrębnić fakty, a także określa myśl przewodnią danego tekstu,
- Potrafi przetworzyć materiał informacyjny czytanego komunikatu dokonując uogólnień na poziomie całego tekstu, natomiast ma kłopoty z wyodrębnieniem jego głównej myśli,
- Potrafi zinterpretować komunikat argumentując swoje stwierdzenia faktami zaczerpniętymi z treści czytanego tekstu.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi wyodrębnić przede wszystkim fakty lecz nie potrafi rozgraniczyć informacji głównych od drugorzędnych ani uogólnić głównej myśli komunikatu,
- w zakresie interpretacji czytanego komunikatu potrafi poprawnie określić jego formę,
- ma wolne tempo czytania,
- dąży do dosłownego przetłumaczenia tekstu,
- wymaga sytuacji połączonej ze szczegółową instrukcją postępowania, aby określić znaczenie niektórych nieznanymi słów z kontekstu.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi wyodrębnić niektóre fakty, lecz nie potrafi rozgraniczyć informacji głównych od drugorzędnych ani uogólnić głównej myśli komunikatu,
- w zakresie interpretacji czytanego komunikatu czasami potrafi poprawnie określić jego formę,
- tłumaczy tekst dosłownie,
- wymaga stymulacji połączonej ze szczegółową instrukcją postępowania, aby określić znaczenie niektórych nieznanymi słów z kontekstu.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi wyodrębnić tylko nieliczne fakty, ale nie rozumie treści większości komunikatu,
- próbuje dosłownie przetłumaczyć fragmenty tekstu, co znacznie utrudnia mu zrozumienie treści oraz spowalnia czytanie,
- wymaga dosłownego tłumaczenia słów,

- w zakresie interpretacji czytanego komunikatu bardzo rzadko lub wcale nie potrafi poprawnie określić jego formy.

6. Tryb poprawiania ocen

Każdą ocenę niedostateczną lub dopuszczającą można poprawić w ciągu 2 tygodni od momentu podania do wiadomości ucznia lub powrotu ucznia do szkoły (np. po chorobie).

7. Ustalenia dotyczące braku przygotowania do zajęć edukacyjnych

- Uczeń ma prawo zgłosić 2 nieprzygotowania w ciągu semestru (zgłaszane w trakcie sprawdzania listy obecności przez nauczyciela lub na początku zajęć).
- Nieprzygotowanie, które zgłasza uczeń jest odnotowane w dzienniku.
- Za nieprzygotowanie uważa się nieopanowanie materiału z dwóch ostatnich zajęć edukacyjnych lub brak pracy domowej.
- W przypadku, gdy uczeń nie zgłosi nauczycielowi nieprzygotowania, może zostać spytany i otrzymać ocenę adekwatną do stanu posiadanej wiedzy.
- W przypadku zatajenia braku pracy domowej uczeń otrzyma ocenę niedostateczną.
- W przypadku dłuższej nieobecności ucznia na zajęciach (np. z powodu pobytu w szpitalu) może on być nieprzygotowany (nawet jeśli wykorzystał „nieprzygotowanie”), ale jest zobowiązany do niezwłocznego uzupełnienia przerobionego na zajęciach materiału.

8. Szczególne kwestie dotyczące oceniania i ocen

- Uczeń może otrzymać ocenę na zajęciach edukacyjnych za prace na lekcji (indywidualną, w parach bądź grupach) w wyznaczonym przez nauczyciela czasie. Jeżeli uczeń nie wykona zadanych przez nauczyciela zadań, może uzyskać ocenę niedostateczną.
- Jeżeli uczeń otrzyma ocenę niedostateczną na pierwszy semestr, ma obowiązek zaliczyć materiał gramatyczno-leksykalno-komunikacyjny z pierwszego semestru najdalej dwa tygodnie po zakończeniu ferii zimowych.
- Oceniając wiedzę i umiejętności uczniów nauczyciel uwzględnia zalecenia opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej, jeżeli taką uczeń posiada.

- Ocenie podlega również zeszyt ucznia oraz zeszyt ćwiczeń. Nauczyciel ma prawo do ich sprawdzenia dwa razy w semestrze.
- Za udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach językowych uczeń zostaje nagrodzony oceną bardzo dobrą lub celującą.

We wszystkich kwestiach nie ujętych w powyższych punktach obowiązują odpowiednie zapisy w Wewnętrzznym Systemie Oceniania lub indywidualne ustalenia między nauczycielem, a prawnym opiekunem ucznia, ewentualnie samym uczniem.